

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Донецького ліцею №2
Донецької селищної ради
Ізюмського району
Харківської області
Галина АНДРІЙЧУК
22 серпня 2024 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

для 10-11 класів

Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради

Ізюмського району Харківської області

на 2024/2025 навчальний рік

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області для 10-11 класів розроблена на основі загальних положень типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493), на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма профільної середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації Донецького ліцею № 2 єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натепер подані в рамках навчального плану, складеного відповідно таблиць 2, 3 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (додатки 1, 2);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;
- пропонувані зміст програм предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10 класу – 1330 годин/навчальний рік,

для 11 класу – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річному навчальному плані Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області (далі – навчальний план), який складено відповідно до другого варіанту організації освітнього процесу (таблиця 2 Типової освітньої програми). Навчальний план для 10-11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2019 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення *базових предметів*: «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія» (заклад обрав навчальні програми «Фізика.

10-11 класи» авторського колективу під керівництвом В.М.Ляшенка та «Астрономія». 10-11 класи авторського колективу під керівництвом Я.Я.Яцківа), «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни»; **вибірково-обов'язкових предметів:** «Технології», «Інформатика», «Фінансова грамотність», що вивчаються одночасно в 10 і 11 класах на рівні стандарту і обрані з запропонованого переліку: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво», «Фінансова грамотність».

профільних предметів: в 10 та 11-А класах - «Українська мова», «Українська література», **в 11-Б класі** – «Математика».

Закладом також використано додаткові години плану на збільшення годин для вивчення базових предметів: «Захист України» та «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)» в 10 та 11-А класі. З метою підготовки до державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання в 10-11 класах введено індивідуальні заняття: з математики, англійської мови та історії.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10 класу з навчанням українською мовою
з профільним вивченням української мови та української літератури

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	10
Базові предмети	27+5
Українська мова	2+2
Українська література	2+2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+0,5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5+0,5
Вибірково - обов'язкові предмети	3
Фінансова грамотність	2
Технології	1
Додаткові години на індивідуальні заняття:	3
Математика (індивідуальні заняття)	1
Іноземна мова (англійська) (індивідуальні заняття)	1
Історія України(індивідуальні заняття)	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня:	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 11-А класу з навчанням українською мовою
з профільним вивченням української мови та української літератури

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	11
Базові предмети	26+6
Українська мова	2+2
Українська література	2+2
Іноземна мова (англійська)	2
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5+0,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5+0,5
Вибірково - обов'язкові предмети	3
Фінансова грамотність	1
Інформатика	2
Додаткові години на індивідуальні заняття:	3
Іноземна мова (англійська) (індивідуальні заняття)	1
Історія України (індивідуальні заняття)	1
Математика (індивідуальні заняття)	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня:	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 11-Б класу з навчанням українською мовою
з профільним вивченням математики

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	11
Базові предмети	26+6
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова (англійська)	2
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+6
Біологія і екологія	2

Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково - обов'язкові предмети	3
Фінансова грамотність	1
Інформатика	2
Додаткові години на індивідуальні заняття:	3
Іноземна мова (англійська) (індивідуальні заняття)	1
Історія України (індивідуальні заняття)	1
Українська мова (індивідуальні заняття)	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня:	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

Предмет	Програма
Українська мова, 11-Б клас	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту).10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська мова, 10 клас, 11-А клас	Навчальна програма «Українська мова (профільний рівень).10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література, 11-Б клас	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література, 10 клас, 11-А клас	Навчальна програма «Українська література (профільний рівень) 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Зарубіжна література, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Іноземна мова (англійська), 10-11 класи	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Історія України, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Громадянська освіта, 10 клас	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту), 10 клас» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія), 10 клас, 11-А клас	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія), 11-Б клас	Навчальна програма «Математика (профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Біологія і екологія, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 10-11 класи». Рівень стандарту.(наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Фізика, 10-11 класи	Навчальна програма «Фізика 10-11» (Рівень стандарту), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В. М..(наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Астрономія, 11 клас	Навчальна програма «Астрономія 10-11» (Рівень стандарту), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я.Я. (наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Хімія, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізична культура, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 10-11 класи. Рівень стандарту» рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Захист України, 10-11 класи	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Захист України» (рівень стандарту) 10-11 клас (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року №698)
Фінансова грамотність, 10-11 класи	Навчальна програма «Фінансова грамотність». Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист Міністерства освіти і науки України від 28 травня 2019 року № 1/11-4995)
Інформатика, 11 клас	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10- 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Технології, 10 клас	Навчальна програма «Технології (рівень стандарту). 10- 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною)	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в

	<p>— у разі відмінності) мовами</p>	<p>різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	<p>Спілкування іноземними мовами</p>	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	<p>Математична компетентність</p>	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і</p>

		обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту</p>

		(оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й

сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому на уроках з усіх предметних галузей педагогам доцільно не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання на уроках посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Тому учні набуватимуть досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові життєві ситуації.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
 Суспільствознавство
 Мистецтво
 Математика
 Природознавство
 Технології
 Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;

- перевірки та оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу може проводитись під час лекції, конференції, екскурсії і т.д. Для конференції, дискусії вчителем та учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновлення та систематизації раніше отриманих знань.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити, педагоги проводять оглядові консультації, які виконують коригувальну функцію, допомагають учням зорієнтуватися у змісті потрібних предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, здійснюється у формі співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда здійснюється у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують перед учителем за виконану роботу.

На уроках педагоги мають можливість проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу, а вчителі при цьому виконують роль тьюторів, фасилітаторів.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчального плану та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Донецького ліцею №2 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області
29.08.2024 № 15